

BLUMENTÁL

Ročník XX

Číslo 8

August 2009

PO DESAŤROČIACH...

Prvého júla slávnostným spôsobom prevzal našu farnosť vdp. Mg. Andrej Fordinál. Mnohí z veriacich, ktorí sa slávnosti uvedenia nového pána farára do úradu zúčastnili, pýtajú sa: Prečo sa jeho uvedenie do funkcie udialo tak slávnostne, prečo sa čítal menovací dekrét, prečo nový pán farár robil verejné vyznanie viery, prečo si obnovoval kňazské sľuby, resp. prečo sa takýmto spôsobom neuvádzali aj jeho predchodcovia. Treba sa poďakovať otcovi arcibiskupovi, že po dlhých desaťročiach, počas ktorých spravovali našu farnosť správcovia - administrátori, od 1. júla t. r. ustanovil pre Blumentál farára. Do funkcie ho uvádzal vdp. dekan Ján Adamus, ktorý nového duchovného otca farnosti uviedol týmito slovami:

Každá farnosť prežíva aj mimoriadne dni, na ktoré sa teší a veriaci sa na ne intenzívne pripravujú. Medzi takéto dni patrí aj uvádzanie nového farára - otca farnosti. Tento deň však nemusí byť pre každého farníka radostný. Mnohí si zvykli na odchádzajúceho kňaza, ktorý im prirástol k srdcu. Treba sa poďakovať Bohu aj jemu za všetko dobré, čo pre farnosť vykonal. S kňazom - správcom farnosti - ste sa rozlúčili aj vy, a teraz stojíte pred vami jeho nástupca, váš nový duchovný otec. Ako ste si iste všimli v dekréte, ktorý som vám prečítal, posielala a menuje ho do vašej farnosti pán arcibiskup Mons. Stanislav Zvolenský. Prejavuje mu dôveru, že bude dobrým pastierom stáda, ktoré mu cez neho Pán zveril.

O hodnosti farára a jeho povinnostiach sa môžeme dočítať v Kódexe kánonického práva. Na túto tému tam hovorí viacero kánonov. Spomeňme aspoň dva:

Kánon 519: *Farár je vlastný pastier farnosti, ktorá mu je zverená, a vykonáva pastoračnú starostlivosť o spoločenstvo, ktoré mu je zverené, pod autoritou diecézneho biskupa, ku ktorého účasti na službe Krista bol povolaný, aby pre to isté spoločenstvo vykonával učiacu, posväcovaciu a riadiacu úlohu za spolupráce aj iných presbyterov alebo diakonov i za prispenia laických veriacich podľa normy práva.*

Kánon 528: *Farár je povinný starať sa, aby sa Božie slovo celostne hlásalo tým, ktorí žijú vo farnosti; preto má dbať o to, aby laickí veriaci boli poučovaní o pravdách viery najmä homíliou, ktorú treba konať v nedele a prikázané sviatky, ako aj katechetickou výučbou, a má rozvíjať diela, ktorými sa napomáha evanjeliový duch aj vo vzťahu k sociálnej spravodlivosti; osobitnú starostlivosť má venovať katolíckej výchove detí a mládeže; má sa aj za spolupráce veriacich všemožne usilovať, aby sa evanjeliové poslanstvo dostalo aj k tým, ktorí zanechali pestovanie náboženstva alebo nevyznávajú pravú vieru. Má sa starať, aby sa najsvätejšia Eucharistia stala stredobodom farského zhromaždenia veriacich; má sa vynasnažiť, aby sa veriaci sýtli nábožným slávením sviatostí, a najmä, aby často pristupovali k sviatostiam najsvätejšej Eucharistie a pokánia; takisto sa má usilovať, aby veriaci boli vedení k modlitbe konanej aj v rodinách, a aby sa vedome a aktívne zúčastňovali na posvätných liturgiách, ktorú farár musí vo svojej farnosti riadiť pod autoritou diecézneho biskupa, a je viazaný dozerať, aby sa do nej nevkradli zlozvyky.*

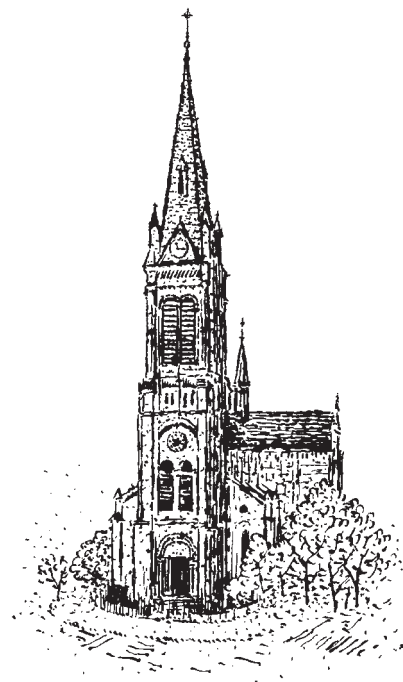
Z toho, čo sme si vypočuli, plynú **základné povinnosti farára:**

V prvom rade **hlása Božie slovo** - teda plní Ježišov príkaz: *Idte a učte všetky národy!* Kňaza vysielala sám Kristus. Nehlásal seba, ale Krista, a nehovoril svoju náuku, ale Kristovu. Doznejme si však, ako často vieme kňaza kritizovať a posmievať sa mu pre jeho rečové, gramatické alebo stylistické nedostatky. Ako často a radi sa rozptyľujeme pri bohoslužbe slova. Nebudme takí, ale uvedomme si, že keď sa číta a vysvetľuje Sväté písmo - číta a hovorí sa o Ježišovi. Je síce pravda, že nie každý kňaz je nadaný rečník, ale berme jeho slová ako slová Ježiša, teda to nehovorí kňaz, ale Kristus. Pri hlásaní Božieho slova musí byť dodržaná obojstranná pokora. S pokorou musí hlásateľ vysvetľovať Božie slovo a s pokorou ho musí aj poslucháč prijímať. Pri zachovaní obojstrannej pokory padne Božie slovo na úrodnú pôdu a prinesie úrodu.

Poslaním farára je aj **vysluhovať sviatosti a sväteniny**. Uvedomme si, že kňaz nás sprevádza od kolísky až po hrob - krstí, slávi Eucharistiu, zmieruje nás s Bohom, požehnáva manželov, posilňuje chorých a stojí aj nad našim hrobom. Nemá osemhodinový pracovný čas, nepozná voľné soboty a nedele, vždy je k dispozícii, v hociktorý deň a v hociktorú hodinu. To všetko robí preto, aby **viedol zverený ľud k Bohu**. Tak ako pastier vedie ovce do bezpečia, farár vedie svojich veriacich k Bohu. My si často ani neuvedomujeme, akú obrovskú zodpovednosť má pred Bohom. Veď on sa bude zodpovedať za všetkých ľudí, ktorých v živote stretol alebo mal stretnúť. Preto som presvedčený, že každý kňaz sa podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia usiluje plniť svoje povinnosti vo vedomí veľkej zodpovednosti pred Bohom. Svätý Ján Mária Vianney hovorieval: *Keď sa pozeráte na kňaza, myslíte na Krista!*

Aby si túto povinnosť a úlohu vládol splniť, **musí sa stať mužom obetavej lásky** podľa vzoru svojho Majstra, ktorý je ochotný obetovať za ovce život. **Ďalej má byť mužom**

(Dokončenie na s. 3)

*Mária, skvieš sa svetlom plným slávy,
kto by ťa, Panna, vručne nepozdravil?!*

*Kráľovská dcéra z Dávidovho rodu,
v nebi si došla k najvyššiemu bodu.*

*Panenská krása stále zdobí teba,
len ty si mohla Kráľa zeme, neba
do lona prijať a byť Panna čistá,
v panenstve nosiť a porodiť Krista.*

Celý svet s úctou skláňa hlavu

pred ním,

*koleno každé zohýna sa s chcením;
prosíme, Panna, prihovor sa za nás,
nech nám dá do srdca radosť, svetlo a jas.*

*To udeľ, Otec svetla nevýslovný,
skrz svojho Syna v Božom Duchu, Ohni.
On s tebou žije tam v nebeskom jase,
kraľuje, riadi všetko v každom čase.*

Amen.

Hymnus na sviatok Panny Márie Kráľovnej

KDE SI, MÁRIA?

Po Ježišovej smrti a zmŕtvychvstání ostávali apoštoli zjednotení s Ježišovou Matkou. Mária bola pre všetkých vzorom živej viery a vytrvalosti v modlitbe. Prvá kresťanská komunita veriacich mala vo svojom strede Matku, ktorá v tom čase ešte prežívala náš bežný každodenný život. Navonok nebolo ešte nič badať, čo sa má stať. No ani oko nevidelo a ani ucho nepočulo, čo Boh pripravil tým, čo ho milujú (porov. 1 Kor 2, 9): Máriu, svoju Matku vzal Ježiš s telom i dušou do neba, a tak pozdvihol ľudskú prirodzenosť a ukázal nám smer našej životnej cesty.

Apoštolom Ježiš povedal: *Musím odísť, aby mohol prísť Utešiteľ* (porov. Jn 16, 7), predtým však ešte z križa odovzdal Jánovi a s ním aj nám všetkým svoju matku a nás vložil do jej starostlivosti (porov. Jn 19, 26). Potom však aj ona odchádza, no nie preto, aby nás opustila, lež aby mohla byť bližšie Bohu i k človeku.

Mária ako nikto iný je žena plná hlbokých skúseností s Bohom. Pán už od počatia mimoriadne zasahuje do jej života, a tak sa dotýka človeka v jeho podstate. Ona najviac dokázala nielen hľadieť, ale aj vidieť Božie skutky. Viac ako ktokoľvek dotýkala sa Krista, živého Boha v ľudskom tele. Ježišov a Máriin život bol celkom prepojený. Zjednotení v službe a oddanosti do vôle Otca počas života na tejto zemi ostávajú spojení navždy.

Kým počas života v Jeruzaleme bola Mária v úzkom spojení s apoštolmi a prvotnou Cirkvou, odchádza za svojim Synom, aby nám všetkým, každému človeku i Bohu mohla byť bližšie. Aké by bolo nebo bez Boha a aké by bolo bez Matky? Nad tým sa trápiť našťastie nemusíme. Oveľa

viac by sme sa mali pýtať na to, ako sa dostať do neba, kde nás Matka čaká.

Ktosi by mohol namietat: Nanebovzatie nás odvádza od reálneho života a sľubuje nám niečo nehmataťelné, neisté a priveľmi vzdialené. Viac vzdialená sa mi však javí túžba po „raji na zemi“. Kým skutočný raj je našim cieľom, ktorý nás vedie k hlbšiemu prežívaniu prítomnosti, skutočným

ópiom ľudstva sa stala honba za pozemským nebom. Všetci máme hlboko v srdci ukrytú túžbu po nebesiach. Kde a ako túto túžbu uskutočňujeme, záleží však len na nás.

Hľadiac na život našej nebeskej Matky, na jej každodennú prácu – od nosenia vody zo studne, cez upratovanie a varenie až po hlbokú modlitbu a vnímanie Božej prítomnosti, môžeme aj my sami začať žiť nebeský život už tu na zemi. Nie však v budovaní krajšieho zajtrajška, ale v ustavičnej modlitbe a odovzdanosti do Božích rúk. Prežívanie viery nás potom nebude odtrhávať od bežných problémov všedných dní. Práve naopak, to, čo pokladáme za bežné: jedlo, pitie, práca a všetko ostatné, nás bude privádzať neustále bližšie k prežívaniu života, ktorým je Ježiš, veď on sám povedal: *Ja som Cesta, Pravda i Život*.

Kde si dnes, Mária? Ukryvaš sa len na exkluzívnych miestach zjavení? Si len kde si ďaleko v nebi? A nie si skôr na miestach, kde s tým vôbec nepočítame? Pri našej práci, cestovaní, oddychu, v nebezpečenstvách, vo chvíľach pomoci bližnému... *Mária, buď s nami ustavične či v modlitbách, a či v pokušeniach a našich víťazstvách, dvihaj nás, keď klesáme. Buď našou Matkou a neustále nám pomáhaj, aby sme aj my dokázali pomáhať iným. Nauč nás modliť sa, aby sme vedeli krásne a plnohodnotne žiť. Nauč nás žiť tvojím životom, aby sme sa vedeli oddane modliť.*

Martin Jarábek

TOTO JE MÔJ MILOVANÝ SYN...

Prenes sa v duchu do čias, keď sa Pán chystal vystúpiť na Horu. Nešiel ta sám, vzal so sebou svojich verných. Chceš sa v duchu k nim pripojiť? Máš teraz možnosť, ak patíš medzi *maličkých*, lebo to, čo sa udeje na Vrchu, *ostane pred múdrymi a rozumnými skryté, lebo tak sa Otcovi zapáčilo* (porov. Mt 11, 25), napísal v zamyslení nad liturgickými textami na sviatok Premenenia Pána brat Amadeus v článku s názvom *Predohra k sláve* (Sväto 31/2006). Pridajte sa teda k tým, čo s Ježišom vystúpili na Horu.

V ten deň sa nebeský Otec chystal mimoriadnym spôsobom zjaviť svoje plány tým, ktorých si Ježiš vyvolil. Hoci jeho Syn prišiel na svet, aby ľuďom zjavil Otca, chcel sa sám večný Boh prejaviť mimoriadnym spôsobom, aby jeho verní nepochybovali, že prislúbený svet, do ktorého nás raz má priviesť jeho Syn, oveľa presahuje všetko, čo si len môžeme predstaviť, v čom sa pohybujeme a čo poznáme. Otec chcel dať svojim *maličkým* nazrieť za hranice pozemskej skutočnosti, do tajomstva neba. Poodhrnul záclonu a poslal aj svojich svätých, aby tak v nadprirodzenom jase spolu so svojou božskou slávou a mocou zjavil aj svoju večnú vôľu, a to, čo pripravil svojim maličkým.

Ak teda takto v duchu kráčaš s Ježišom a apoštolmi na Horu, odkladaj pri každom nasledujúcom kroku všetky pozostatky svojej pýchy a nedôveryčnosti, skepsy, aby tvoje oko mohlo vidieť, a tvoje ucho počuť, čo Boh pripravil tým, čo ho milujú (porov. 1 Kor 2, 9). Večný Otec, ktorého rúcho žiari belosťou, zo svojho vznešeného trónu, z miesta, kde sa mu klaňajú desaťtisíce desať tisícov, predstavuje svojho Syna v sláve. Aj Synov šat je žiarivo biely a jeho tvár žiari ako slnko (porov. Mt 17, 2).

Zamysli sa, prečo sa Syn človeka nerozpráva s praotcami o svojej moci a sláve, ale o ceste, ktorú má dokončiť v Jeruzaleme? Aká je to cesta? Ten, ktorého v duchu vidíš v Božskom jase, bude pokorený, bude ako

červ, nie ako človek, nebude v ňom krásy... Prebodnú mu ruky aj nohy... Pán hovorí o svojej bezvýhradnej synovskej poslušnosti, ktorá práve cez poslušnosť, potupu a opustenosť vedie na Horu, kde sa vypína križ. Takto ti teda Otec predstavuje svojho Syna.

Ty si však vťah do pamäti jeho božsky jasnú a vznešenú podobu, ktorá je odleskom podoby jeho Otca. Tak, ako tá jeho vznešenosť zráža na kolena a pociťuješ pred ním bázeň, tak sa mu máš klaňať ustavične, aj keď sa k tebe vráti v tej najbiednejšej (na križi) alebo najjednoduchšej (v Eucharistii) podobe, pretože tak za jeho križom, ako aj za jeho jednoduchosťou sa skrýva jeho božská sláva. V pokore mu vzdávaj úctu, ku ktorej ťa má raz priviesť pohľad na jeho slávu, keď pred jeho trónom uzrieš jeho tvár. Je to on, Otcov milovaný Syn, ktorého máš poslúchať. A poslúchať ho znamená kráčať v jeho šľapajach.

Podľa citovaného článku pripravila: X. D.

AUGUST - MESIAC SLÁVY...

August je z hľadiska liturgických slávení veľmi bohatý.

Hneď v prvý deň nám pred oči stavia spomienku na sv. Alfonza Mária de Liguori, biskupa a učiteľa Cirkvi. Tento muž je veľkou výzvou pre nás, aby sme vedeli prijímať aj to, čo nie je práve najľahšie a vždy také jednoduché.

Rok kňazov, ktorý slávime, je pod ochranou svätca z Arsu **Jána Máriu Vianeyho**, ktorý zomrel 4. augusta 1859.

Piaty august je výročným dňom posviacky **Hlavnej mariánskej baziliky v Ríme** (Panny Márie Snežnej), a náš zrak upriamuje na dejinnú udalosť, keď v nej pápež Hadrián II. slávil slovenskú liturgiu.

Sviatok Premenenia Pána je dňom smrti pápeža Pavla VI. (1978), ktorý v dejinách Cirkvi na Slovensku navždy ostane pápežom, ktorý usporiadal cirkevnoprávne pomery v bývalej ČSSR a zriadil prvú samostatnú slovenskú cirkevnú provinciu so sídlom v Trnave.

V súčasnej ťažkej ekonomickej kríze, keď sa akosi stráca solidarita medzi ľuďmi, Cirkev ponúka riešenie aj pohľadom do minulosti cez spomienku na pápeža solidarnosti sv. **Sixta II.** a jeho spoločníkov, diakonov, mučeníkov (7. augusta), medzi nimi zvlášť vynikajúci vzor **diakona Vavrince**, ktorý je pokladaný za advokáta chudobných a Cirkev jeho osobitné postavenie zvýraznila samostatným liturgickým sviatkom 10. augusta. Súbežne s nimi 7. augusta spomíname aj na kňaza **svätého Kajetána**, ktorý zhruba o 1 300 rokov neskôr urobil všetko preto, aby slúžil chorým a chudobným a nanovo poukázal na tých, ktorých diakon Vavrince nazval najväčším pokladom Cirkvi.

Dňa 8. augusta cez liturgickú spomienku vystupuje do popredia veľká osobnosť evanjelizácie, zakladateľ jednej z najvýznamnejších reholí sveta – bratov dominikánov – sv. **Dominik**. Spolu so sväticou nasledujúceho dňa **Teréziou Benediktou z Kríža** (**Editou Steinovou**), ktorej sviatok sa tento rok neslávi, lebo pripadá na nedeľu, sú vzorom pre tých, čo hľadajú pravdu a vedľa pre ňu obetovať všetko. Sestra Benedikta je výzvou aj v boji proti rasizmu, ktorý v tých rokoch tak nešťastne zasiahol Európu. Je sväticou zo židovstva, ktorá volá po láske a spravodlivosti cez spoznanie pravdy evanjelia a všetko objímajúcej Božej prozreteľnosti. Preto ju Boží služobník Ján Pavol II. vyhlásil za spolupatrónku Európy.

11. august nám ponúka pohľad na ženu, ktorá sa vzdala všetkého, čo ju podľa mienky ľudí mohlo urobiť šťastnou – je to nasledovníčka sv. Františka, „úbožička z Assi-

si“, **svätá Klára**. 12. august patrí žene charitatívnej misie **Jane Františke de Chantal**. Jej život nebol jednoduchý. Mala milujúceho manžela, rodinné šťastie, a možno preto trvalo dlho, kým prekonalala svoje vlastné ja ponorené do bolesti, smútku a neochoty odpustiť tomu, kto zapríčinil smrť jej milovaného manžela.

V dejinách sa Cirkev musela vyrovnávať s mnohými problémami. Veľmi často rôzne skutočnosti alebo protiklady priniesli napätie do vzťahov ľudí, ktorých zmýšľanie nemožno označiť inak ako dobre mienené. To bol aj prípad svätcov **Ponciána**, pápeža, a **Hypolita**, kňaza, mučeníkov. Možno sa pýtame, ako je možné, že v jeden deň Cirkev slávi spomienku na pápeža milosrdenstva vo vzťahu k odpadlíkom od viery a ich opätovného včlenenia do Cirkvi. Obdobie, v ktorom žili, bolo časom tvrdého prenasledovania veriacich, a mnohí neobstáli. No potom ľutovali. Jedni im chceli dať možnosť návratu po primeranom pokání, iní, medzi nimi najbojovnejší Hypolit, nie. A tak vznikol konflikt, a paradoxne, až vyhnanie oboch ich zmierilo a privedlo Cirkev k jednote.

Niečo podobné sa, žiaľ, aj keď nie v pozícii takýchto vzťahov odohráva aj v našej súčasnosti, a tak spoločný sviatok týchto svätcov je veľkou výzvou pre nás, ktorí máme stále problém s odpustením a znovu prijatím do plného spoločenstva Cirkvi tých, čo v rokoch nedávno minulých boli traditormi – odpadlíkmi, možno nie z presvedčenia, ale zo strachu. Vtedy bol ich problémom strach z moci, dnes strach z odmietnutia spoločenstvom veriacich.

Mali by sme pochopiť význam obety, a to nám vynikajúco naznačuje svätec **Maximilián Mária Kolbe**, kňaz a mučeník, ktorý dokázal, že kto naplno prijme Krista, ide až na hranice ľudských možností a dá aj to, čo je v prirodzenosti človeka zakódované veľmi silno – svoj vlastný život.

A slávnosť Božej Matky ako ženy plnej slávy, je sviatkom, ktorý nám pripomína vernosť Boha svojmu záväzku, že človek bude mať účasť na jeho živote. Pre našu farnosť je to deň o to významnejší, že **skutočnosť oslávenia Božej Matky je aj titulom farského chrámu**, teda vo farnosti sú hody, alebo odpust. Hody znamenajú dostatok všetkého a odpust znamená odpustenie a zmierenie. Nuž nech to naplno v nás rezonuje.

V súčasnej veľmi napätej situácii je tu niekto, kto by sa mal stať symbolom a výzvou na preklenutie prekážok vzájomnej komunikácie – **svätý Štefan Uhorský** (16. august), kráľ, manžel, otec a predovšetkým kresťan. Možno by sme potrebovali poznať jeho dielo a možno by sme všetci mnoho pochopili. Ani spomienku sv. Štefana si tento rok v liturgii nepripomíname, lebo pripadá na nedeľu.

Lásku symbolizuje srdce a 19. augusta nám liturgia predstavuje svätca s dvomi srdcami, symbolizujúcimi jeho vzťah ku Kristovi a k jeho nepoškvrnenej Matke. **Ján Eudes**, kňaz; lebo o ňom je reč, je výz-

vou, aby človek skrze úctu týchto dvoch srdiec hľadal nový vzťah k človeku. 20. august je dňom spomienky na svätého kazateľa **Bernarda**, opáta a učiteľa Cirkvi. Pre jeho zanietenie a horlivosť v kázani dostal titul „doctor mellifluus“ doktor medotoky. A tu je výzva pre každého z nás: aká je moja reč? Aký titul by som dostal za svoju reč?

Veľký apoštol Eucharistie, ktorého sviatok máme 20. augusta, mal heslo: „Všetko obnoviť v Kristovi!“, a toto heslo ho sprevádzalo cez celý život kňaza, biskupa i pápeža. Preto **Pius X.**, lebo on je tým svätcom dňa, tak veľmi túžil, aby obnova začala už v ranom detstve človeka, a preto povolil deťom pristupovať k eucharistickému stolu.

A 22. augusta slávime ešte jeden mariánsky sviatok, akoby dozvuky toho centrálného v auguste, sviatok **Panny Márie Kráľovnej**.

Odratý z kože bol podľa starej tradície **apoštol Bartolomej** (24. august), vernosť aj cez kruté muky, je opäť výzvou pre nás. Znova svätý kráľ, ktorý dokazuje, že svätým možno byť v každom povolani: **Ludovít**, len treba vstúpiť do školy evanjelia. So školou má niečo spoločné aj sv. **Jozef Kalazanský**, zakladateľ rehole piaristov. Oba ja majú svoj deň 25. augusta.

Svätá matka – svätý syn: **Monika** (27. august) a **Augustín Aurélius**, konvertita a mysliteľ, biskup a učiteľ Cirkvi.

Mučenícka smrť muža, o ktorom sa Kristus vyjadril, že sa zo ženy nenarodil nik väčší ako **Ján Krstiteľ**, opäť volá aby, sme ho nasledovali a zbavili sa strachu z obety. Na prvý pohľad je liturgia mesiaca pre niekoho niečo neznáme, ale v skutočnosti je to veľká výzva pre každého z nás. Čo s tým urobíme? Odpoveď si musí dať každý sám.

Daniel Dian

(Dokončenie zo s. 1)

milosrdenstva. Ježiš hovorí, že ak má niekto sto oviec a jedna sa stratí, zanechá zvyšných deväťdesiatdeväť a ide hľadať stratenú. Keď ju nájde, nehreší ju, nelutuje čas ani námahu, ale s láskou si ju vylóži na plecía a nesie do ovčince. A napokon, **má vynikať záujmom o ovce. Preto sa každý farrár sa stáva pastierom stáda, ktoré mu zveril Ježiš Kristus.** Však pre toho, kto naplno srdcom pochopil poslanstvo Božej lásky, to bude **jarmo príjemné a bremeno ľahké.**

Máme pred očami nového duchovného otca tejto farnosti, a ja vás z tohto miesta prosím: **Modlite sa za neho, prinášajte každodenné bóle a sebazapierania, lebo bude taký, akého si vymodlíte!**

Duch Svätý, prosíme ťa za nového duchovného otca tejto farnosti, naplň ho svojimi darmi, aby viedol príkladný život. Nech oplýva každou čnosťou, nech je v ňom láska bez pretvárk, nech je skromný a vážny, nevinný a čistý a nech zachováva duchovnú poslušnosť. Nech na zemi napodobňuje Ježiša Krista, ktorý neprišiel, aby sa dal obsluhovať, ale aby slúžil, a tak nech si raz zasluží kralovať s ním v nebi.

Ján Adamus, dekan

PREDSTAVUJEME NOVÉHO KŇAZA FARNOSTI

• Prešli dva týždne odvtedy, ako ste, pán kaplán, prišli do Blumentálu. Ako ste ich prežili?

Zo začiatku tým čisto prakticky, teda vybalovaním a zariadením vecí na ubytovanie. Potom som bol vhozený priamo do stredu diania – na tábor s deťmi. Tam som si musel trochu pospomínať, aké je to prísť do neznámeho prostredia.

• Neprišli ste zďaleka. Rača bola kedysi našou susednou farnosťou, takže Blumentál asi poznáte. Ako ste prijali správu, že Vaším ďalším pôsobiskom bude práve táto farnosť?

Je pravda, že som neprišiel zďaleka, ale klamal by som, keby som povedal, že mi je Blumentál známy. Niečo som možno počul, no vždy je iné počuť a iné sám zažiť. Tú správu som vedel možno skôr a bola spojená s otázkou, čo ja na to. A pretože som dnes tu, tak odpoveď je možno skoro istá.

• Povedzte prosím, pán kaplán, našim čitateľom niečo o sebe: odkiaľ pochádzate, aká bola Vaša cesta ku kňazstvu, kde všade ste pôsobili okrem Rače?

Pochádzam z mesta na Záhori a mám rovnakú evidenčnú značku vozidla ako nový pán farár, a teda, som zo Senice. Nevie, aká bola moja cesta ku kňazstvu. Jedného dňa niekto prišiel a miesto prihlášok na tri vysoké školy odišla len jedna. To je otázka na Toho. On vie prečo, a teda aj ako. Prvé moje miesto boli Malacky, kde som strávil rok, potom rok v Nových Zámkoch a nakoniec tri roky v Rači.

V predchádzajúcom čísle sme aj formou rozhovoru na stránkach nášho časopisu privítali nášho nového pána farára a rozlúčili sme sa s pánom kaplánom Mariánom Bérom. V tomto čísle, ako je to zvykom, predstavujeme a zároveň vítame medzi nami nového pána kaplána Andreja Kalamenna, ktorý zaujal jeho miesto. V nasledujúcich číslach by sme chceli s prichádzajúcimi i odchádzajúcimi kňazmi v rozhovoroch pokračovať.

• Ktorá časť pastorácie vo farnosti je blízka Vášmu srdcu: práca s deťmi, s mládežou, služba chorým v nemocnici, služba veriacim v spovednici...?

Tá, kde som práve potrebný a poslaný. No tak trochu v mojom srdci majú také exkluzívne miesto deti z detských domovov, a tie, ktorým ubližujú, preto možno niekedy nie je problém stretnúť ma s kočíkom či s deťmi. Dúfam, že aj Blumentálci to prijímú, lebo niekedy je pre ľudí ťažké prijať kňaza tlačiaceho cech.

• Aká duchovná cesta je Vám blízka?

Tá najmenšia a najnedokonalejšia.

• Ste kaplánom v Mariánskej farnosti. Je Vám blízka mariánska spiritualita?

Mám niekedy pocit, že mariánska spiritualita je niečo, za čo sa často schováваме. Panna Mária bola mladá, odvážna a dôverujúca žena, žijúca niekedy až veľmi tvrdú realitu. Je taká aj naša mariánska spiritualita?

• Už niekoľko rokov, prakticky od zmeny režimu, prebieha v našej farnosti príprava dospelých na prijatie iniciálnych sviatosti. Aká bola situácia vo farnostiach, kde ste doteraz pôsobili? Zdá sa, že záujemcov ubúda. Aké sú Vaše skúsenosti z predchádzajúcich pôsobísk.

Ubúda kresťanov a ubúda aj záujemcov. Tak otázkou je, ako žijeme Kristovo evanjelium.

• V jednej kázni ste hovorili o modlitbe, o chuti človeka modliť sa v čase, keď pociťuje Ježišovu blízkosť, no aj o vyprahunosti

človeka a nechuti modliť sa... Vráťte sa, prosím, k tomu, čo ste v tej kázni povedali, veď problémy s modlitbou má neraz každý veriaci.

To nie je len problém modlitby, to je problém vzťahov. K Bohu, k človeku. Ak nám niečo nejde, tak to balíme, akoby sme si nedokázali uvedomiť, že teraz prišiel ten správny čas bojovať.

S modlitbou je to také trochu zvláštne. Sme nadšení, keď nám to ide, keď sa modlíme, sústredíme jedna radosť. No aká je v tom naša zásluha? To je Božia milosť. No keď mi to nejde, keď musím bojovať o sústredenosť, premáhať lenivosť, povieme, že taká modlitba za nič nestojí. Ako za nič? Veď koľko obety a premáhania a túžby po Bohu do nej vkladám. To je nič?

• Viem, že aj v Rači vychádza farský časopis a občas mi ho niekto doniesol, a viem, že ste do neho prispievali, a tak Vás v mene redakcie aj v mene čitateľov pozývam na spoluprácu. Neodmietnete?

Komplikovaná otázka. Ja radšej rozprávam, no i napriek tomu sa budem snažiť, ale najprv, ak mám písať a spolupracovať, musím spoznať redakčnú radu a spoznať ich víziu a koncepciu časopisu.

• Vitajte, teda, pán kaplán, medzi nami Blumentálcami! Ak do našej farnosti príde kňaz s otvoreným srdcom a má rád svojich veriacich, veriaci mu to naozaj vracajú, predovšetkým tak, že sa za neho modlia. Verím, že tak ako Váš predchodca, aj vy sa hlboko zapíšete do srdca Blumentálcov.

NAŠA FARSKÁ UNIVERZITA

O slávení Cezročného obdobia sme hovorili už v predchádzajúcom čísle. Ak si uvedomíme význam slávania nedele z hľadiska historickej a vývoja, ako aj, a to v neposlednom rade z pohľadu teológie, môžeme sa pozrieť aj na myšlienky k liturgickej spiritualite v ostatných liturgických obdobiach.

Adventné obdobie má dvojaký význam: je časom prípravy na slávnosť Narodenia Pána, v ktorom sa pripomína prvý príchod Božieho Syna medzi ľudí, a zároveň je to čas, v ktorom sa touto pripomienkou zameriava ľudská myseľ na očakávanie druhého Kristovho príchodu na konci vekov. Z týchto dvoch dôvodov Adventné obdobie je časom nábožného a radosného očakávania (VS LR 39). Túto skutočnosť nám pomáhajú ozrejmovávať nedel'né adventné čítania.

Čítania z evanjelia majú osobitnú črtu: vzťahujú sa na Pánov príchod na konci čias

(prvá nedela), na Jána Krstiteľa (druhá a tretia nedela) a na udalosti, ktoré bezprostredne pripravovali na Narodenie Pána (štvrtá nedela). Čítania zo Starého zákona sú prorocká a sú zväčša z Knihy proroka Izaiáša. Čítania z Apoštola obsahujú povzbudenie a ohlasovanie podľa rozličných známkov tohto obdobia. (Všeobecné smernice Lekcionára, 93).

Vianočné obdobie je obdobím, v ktorom si Cirkev okrem výročnej slávnosti veľkonočného tajomstva oddáva najviac pripomína pamiatku Narodenia Pána a jeho pr-

vých zjavení (porov. VSLR, 32). Pochopí spiritualitu tohto obdobia je azda pre človeka najprirodzenejšie a najľahšie. Ona totiž vychádza z prežívania bohatstva udalostí okolo Narodenia Pána. A hoci sa slávi iba veľmi krátko iba od prvých vešpier Narodenia Pána do nedele po Zjavení Pána, čiže po šiesty január vrátane, predsa v tomto priestore maximálne zhruba dvadsať dní, predsa nám umožňuje naplno vnímať Krista ako človeka a vedie nás k tomu, aby sme ho v istých životných situáciách naplno chápali opäť ako človeka. Aby sme si hlbšie uvedomili, že je to Božia láska, ktorá niečo také koná, keď sa spája Večné slovo s ľudskou prirodzenosťou a vstupuje do ľudských dejín ako Bohočlovek Ježiš Kristus. Aby sme naplno pochopili aj Apoštola,

ktorý píše, že Kristus v dňoch svojho telesného utrpenia plakal a nariekal, a nebol zbavený úzkosti, hoci bol Boží Syn. Aj toto je jedna z podstatných a pre rozvoj našej viery nesmierne dôležitých črt spirituality vianočného obdobia, ktoré nie je len niečím, čo vychádza z nadprirodzenosti – existencie Boha a jeho zjavenia, ale aj z čisto ľudských príčin a uvedomenia si podielu ľudského prvku vo viere. Práve **cez udalosť narodenia Krista, ako aj prežívanie ľudských osudov osôb stojacich okolo malého Dieťaťa** – svätého Štefana, diakona a prvomučeníka, svätého Jána, apoštola, Betlehenských Neviniatok, svätých Tomáša Beketa alebo Silvestra, pastierov, ako aj mudrcov z východu, pestúna, svätého Jozefa a najmä jeho matky Bohorodičky Márie, teda tých, pre ktorých sa Kristus stal podstatou života, ale rovnako aj tých, ktorí ho neprijali, veľkňazov, farizejov a zákonníkov, nepohostinných Betlehemčanov, ba aj Herodesa a jeho vojakov, **môžeme a musíme si uvedomiť svoj vzťah k viere a jej prežívaniu**. Potrebujeme si uvedomiť prepojenie božského s ľudským. A práve pre toto prepojenie aj skutočnosť, že to nemohlo uskutočniť nič iné len Láska, teda sám Boh. Preto **spiritualita vianočného obdobia je spiritualitou vnímania Boha a človeka, jeho a našich skutkov**.

Pôstne obdobie je obdobím, ktoré **dokážeme veľmi emotívne prežívať**, ale je otázka, vo vzťahu ku komu. Mnohokrát práve z nesprávneho prežívania tohto obdobia strácame zo zreteľa to podstatné, že **Kristus pre nás a našu spásu stal sa človekom a to, čo podstúpil, podstúpil z lásky k človeku a z túžby obnoviť padlú prirodzenosť človeka**. Preto **pôstne obdobie je obdobím, ktoré volá nie plakať nad Kristom, ako nás k tomu vyzývajú clivé piesne našich predkov: Kresťania, nariekajte, od žiaľu zamdlievajte**, ale naozaj nie nad Kristom, **ale nad sebou a našimi deťmi, ako to zdôrazňuje na krížovej ceste sám Ježiš**. Na začiatku Pôstneho obdobia nás Cirkev slovami Ježiša Krista: *Kajajte sa a verte evanjeliu* (Mk 1, 15) vyzýva na pokánie. V evanjeliu svätého Matúša je táto výzva spojená s myšlienkou

priblíženia sa nebeského kráľovstva. **Uveriť evanjeliu znamená vlastne prijať nebeské kráľovstvo. Pokánie je podmienkou toho, aby sme sa stali schopnými prijať Boha. Patrí to k podstate kresťanstva**. Skutky apoštolov jednou vetou opisujú kresťanstvo takto: *Boh aj pohanom daroval pokánie, aby mali život* (11, 18). Čo máme teda robiť? Pokánie sa začína tým, že uznávame svoju hriechnosť. To je prvý krok. Dnešný svet žije v „ošiali nevinnosti“. Človek nevie prijať skutočnosť hriechu, ak nejstuje kompetentné fórum, ktoré by mu ho vedelo odpustiť. Hriech, ak nemá výhľad na odpustenie, možno iba poprieť. Riešenie prináša jedine Boh, ktorý sa k nám priblížil v Ježišovi Kristovi a v ňom nám ponúka zmierenie. *Čo má teda, milovaní, robiť kresťan v každom čase, to treba teraz konať usilovnejšie a nábožnejšie, aby sa apoštolská ustanovenie štyridsiacich dní naplnila pôstom, a to nielen sriedmostou v jedle, ale a predovšetkým, že sa zbavujeme nerestí* (sv. Lev Veľký, Sermo 6 de Quadragesima).

Veľkonočné obdobie je obdobím päťdesiatich dní a od nedele Pánovho zmŕtvychvstania do nedele Zoslania Ducha Svätého sa slávi v radosi a plesaní ako jeden sviatočný deň, ba aj ako jedna „veľká nedela“. Predovšetkým v týchto dňoch sa spieva Aleluja (VSLR, 22). **Spiritualita tohto obdobia má rozmer nielen pripomenutia si Kristovho víťazstva nad smrťou a hriechom, ale je tým najsilnejším zdrojom našej viery**. *Veď, ak Kristus nevstal z mŕtvych, márna je naša viera, naše namáhanie*, píše apoštol Pavol. Posvätné obdobie päťdesiatich dní sa završuje **Nedelou zoslania Ducha Svätého**, ktorou sa pripomína dar Ducha Svätého, jeho vyliatie na apoštolov, počiatky Cirkvi a začiatok jej poslania medzi národmi. Je to okamih vytrvalej modlitby podľa príkladu apoštolov a učeníkov, *ktorí jednotnomyseľne zotrvali na modlitbách spolu s Máriou, Ježišovou matkou, a očakávali Ducha Svätého* (PSVS, 107).

Cezročné obdobie, ktoré sa slávi v dvoch cykloch – prvý po vianočnom období do začiatku pôstneho obdobia, druhý od skončenia veľkonočného obdobia až do za-

čiatku nového liturgického roka, **je obdobím, v ktorom kresťanské spoločenstvo vierou vniká do hĺbky veľkonočného tajomstva a uvedomuje si mravné požiadavky nového života**. Neodmysliteľnou podmienkou toho je počúvanie Božieho slova a usporiadanie života v jeho duchu. Preto Druhý vatikánsky koncil rozhodol, aby sa do liturgického slávania zaviedlo hojnejšie a rozmanitejšie čítanie zo Svätého písma (porov. SC, 35). Najmä nedeľné slávania sú dôležitými okamihmi na ceste kresťanského dozrievania a obnovy v Kristovi. Ten istý **Koncil kladie do stredu života kresťanského spoločenstva nedeľu ako týždenné slávenie Kristovho zmŕtvychvstania**. *Každý týždeň v deň, ktorý Cirkev nazvala dňom Pána, si pripomína Pánovo vzkriesenie, ktoré okrem toho slávi raz do roka spolu s blaženým umčením Pána na najväčšie sviatky – na Veľkú noc* (SC, 102).

Práve nedeľnou oslavou Kristovho vzkriesenia obnovuje v sebe kresťan vlastnú veľkonočnú existenciu a kráča *k plnej miere Kristovho veku* (porov. Ef 4, 13). **Nedela je týždenným stretnutím sa zo zmŕtvychvstalým Kristom**.

Tu je ukrytá spiritualita tohto obdobia, ktoré je čo do počtu dní najdlhším obdobím. Ono nám odhaľuje a ozrejmuje tajomstvo života Ježiša Krista. To však samo osebe nestačí. Aj ten, kto dostal človeka do stavu, v akom sa nachádza, inšpirátor a pôvodca hriechu, pozná Krista, pozná tajomstvo jeho bytia, ako aj dielo spásonosnej obety, a predsa už nikdy nebude mať možnosť obnovy a zmeny svojho vlastného bytia. **Nestačí teda iba spoznávať, poznať, ale je viac ako nevyhnutné naučiť sa to aktívne prežívať**. Cezročné obdobie je tak istým spôsobom priestorom na prežívanie mystéria Ježiša Krista, je akoby predprípravou na trvalé prežívanie tohto mystéria v nebeskom kráľovstve, ktoré sa približuje.

V Cezročnom období sa neslávi osobitný aspekt Kristovho tajomstva. Skôr sa, najmä v nedele, pripomína Kristovo tajomstvo v celej jeho plnosti (VSLR, 43). **Daniel Dian**

MLČAŤ ZNAMENÁ SÚHLASIŤ

Koncom jari sa veriaci našej farnosti prichádzajúci na popoludňajšie sväté omše pravidelne pri bráne nášho kostola stretali s mladým mužom, slušne oblečeným, oholeným, jedným slovom dobre vyzerajúcim a sympatickým. Prosil o podporu, lebo vyšiel z väzenia, nevedno za aký čin, no podľa jeho slov sa chcel „postaviť na nohy“ a začleniť do spoločnosti. Takmer denne som sa pri ňom zastavila, povzbudzovala som ho, doslova prosila, aby hľadal pomoc, lebo sám a osamelý situáciu ťažko zvládne. Blumentálci mu pomáhali, nosili potraviny a dávali aj peniažky, aby si mohol vybaviť doklady. Potom som nejaký čas už mladého muža nevidala.

Revolúcia '68 a jej dôsledky

Prečo spomínam tento príbeh, veď podobných sú u nás teraz stovky. Kým sa vrátim k príbehu mladého muža, rada by som spomenula, ako vidia, dovoľm si povedať, kompetentní, príčinu toho, že vo svete už štyridsať rokov a u nás posledných takmer dvadsať rokov nie sú podobné príbehy ľudí ojedinelé. V jednom z posledných čísiel Svätla (29/2009) som si prečítala článok v preklade s názvom: *Tretia totalita dvadsi-*

teho storočia z pera Bernharda Mihma, ktorý pôvodne publikoval v Der Fels 10, 2008. Článok ma zaujal práve v súvislosti so spomínaným mladým mužom. Pretože článok je pomerne obsiahly, vyberám podstatné myšlienky: V roku 2008 uplynulo štyridsať rokov od udalostí, ktoré vošli do dejín ako kultúrna revolúcia '68. Študentské kruhy vtedajšieho západného sveta začali náhle spochybňovať všetky dovtedajšie hodnoty a spôsoby života. Týkalo sa to tak politic-

kého zriadenia, štúdia na vysokých školách, rodinných štruktúr až po oblasť sexuálnej morálky, ktorú sprevádzalo zavedenie chemických antikoncepcných prostriedkov.

Táto situácia sa nemalou mierou dotkla aj Cirkvi a vôbec náboženskej viery. Cirkev začali prezentovať ako príklad nadvlády a inštitucionalizovanej nerovnosti. Cirkevná náuka týkajúca sa týchto otázok, ako ju predstavila *Encyklika Humanae Vitae*, ktorá mala pripomenúť, že sexualita má byť otvorená plodeniu a vyhradená pre manželstvo, slúžila im ako provokujúci príklad cirkevnej panovačnosti, a stala sa predmetom hanobenia.

Cirkev sa v tých oblastiach dostala do celkom novej situácie. Presadiť toto nové chápanie života do spoločenskej reality „svet“ pokladal za úlohu, na splnenie ktorej treba vynaložiť všetko úsilie. Verejný

nátlak, narušenie chodu rozličných inštitúcií, provokovanie dvadsaťročných „elit“, ich terorizovanie inak zmýšľajúcich, stalo sa celkom legitímnym. Niet divu, že situácia vyústila až do masívnych nepokojov a ohrozenia bezpečnosti, narušovania poriadku a dokonca rozličných akcií zločineckého charakteru.

To, čo sa malo zmeniť v politike, v spoločnosti i v súkromnom živote, a čo sa naozaj aj zmenilo, malo a má množoznačné duchovné dejinné dôvody a pozadie, ktoré sa ťahne už od tridsiatych rokov minulého storočia. O tom tu však nebudeme písať. Zamerať sa chceme na dôsledky, lebo spomienky nič nevyriešia, len naznačujú začiatok súčasnej duchovnej biedy.

No predsa ešte jedna spomienka. Kardinál Ratzinger a súčasný pápež Benedikt XVI., v tom čase profesor na Tübingenskej univerzite, vtedy napísal: *Videl som odkrytú strašnú tvár tejto ateistickej zbožnosti, ten psychoteror a neviazanosť, s akou bolo možné zvrhnúť akúkoľvek mravnú zásadu, ako buržoázny prežitok, ak išlo o ideologické ciele* (Aus meinem Leben, Stuttgart 1998, str. 150).

To bol začiatok súčasnosti, o ktorej vtedy možno ani tí, čo „revolúciu ‘68“ podporovali, netušili, aké ďalekosiahle dôsledky môže mať. Svedčí o tom historik Götz Aly, veterán tohto hnutia, ktorý sa „zobudil“ a dnes, rovnako ako vtedy Svätý Otec, na množstve vedeckých sympózií nazýva revolúciu ‘68 totalitnou.

Na otázku, čo tvorí totalitu, kedy je systém totalitný, odpovedá Hans Buchheim, politológ, predseda komisie pre sociálne otázky pri ústrednom výbere nemeckých katolíkov. Hovorí, že „totalitné panstvo znamená pomocou politických prostriedkov zaviesť definitívny stav ľudského blaha, a tým naplniť zmysel ľudských dejín. Tradične to neprislúcha politike, ale náboženstvu, preto majú všetky totalitné systémy charakter náhradky náboženstva.“ A tak zábery tých, čo pripravovali „kultúrnu revolúciu ‘68“ sú podľa Ratzingera, Alyho a ďalších, zhodne s kritériami Buchheima trefou totalitnou érou po národnom socializme a komunizme. Toľko zatiaľ v skratke z citovaného článku.

A čo priniesla táto totalita okrem už spomínanej sexuálnej revolúcie, ktorej dôsledky trochu oneskorene pociťujeme aj u nás? Spomeňme si, čo takmer v prvých dňoch slobodného života bolo skoro najdôležitejšou otázkou dňa: povolenie prostitúcie, verejných domov, trochu neskôr možnosť uzatvárania homosexuálnych vzťahov, znevažovanie rodiny, manželstva a propagovanie voľných vzťahov, takzvaného spoluzitia na skúšku, výsmech panenstva... Takéto uvoľnenie morálky prinieslo aj čosi, čo autor citovaného článku akosi opomenul. Alkohol, fetovanie, najprv ľahké a potom tvrdé drogy, a s nimi túžbu prežiť čosi „úžasné“, niečo, čo by pomohlo prehlásiť svedomie, ale nie „vylicíť ľudské srdce zranené a zotročené zlom“. Toto je už citáť z článku: *Životná cesta sestry Elvíry* uverejnenom v časopise *Milujte sa* (4, 13).

Vylicíť môže iba Boh

Musíme si zapamätať niečo veľmi dôležité: Keď sa rodíme, prichádzame na svet

čistí. Človek sa až neskôr stáva narkomanom, a stáva sa ním za istých podmienok, v konkrétnej spoločnosti, v konkrétnej rodine. Celkom zodpovedne môžeme povedať, hovorí sestra Elvíra, že všetci sme zodpovední za súčasnú situáciu. Narkománia je tajomstvom opustenosti a hlbokkej prázdnoty človeka, ktorý sa zatvára pred Božou láskou. Nedokážeme zastaviť lavínu zla, ktorá vedie k narkománii. Mládež kričí zo všetkých kútov sveta, že celá súčasná spoločnosť je otrávená, pretože odmieta Boha.

Naši chlapi (teda tí, ktorí sa u nej liečia) hovoria, že drogy boli pre nich posledným skokom do priepasti opustenosti, pretože takmer všetci sa predtým cítili osamelí, sklamaní, prázdni, zastranení, násilníci k sebe samým a nedokázali sa z toho vyslobodiť. Narkomani sú len stratené, zranené a lásku hľadajúce deti. Vo väčšine prípadov im v rodine nechýbalo zdanlivo nič: mali autá, dievčatá, peniaze, ale neprinášalo im to šťastie, lebo im chýbalo to najdôležitejšie: láska, dôvera, teplo domova, porozumenie, úcta, dobrá vôľa.

Neexistuje taký odborník, ktorý by dokázal vylicíť ľudské srdce zotročené zlom - hovorí sestra Elvíra. Také srdce môže premeniť len ten, kto ho stvoril. V spoločnosti drogovovo závislých ľudí sa dejú uzdravenia mladíkov, ktorí boli ešte nedávno duchovne mŕtvi a zničení. Uzdravuje zmŕtvychvstalý Kristus, ktorý je stále prítomný vo sviatosti pokánia a v Eucharistii. Jedine láska zmŕtvychvstaleho Pána uzdravuje zranené srdcia a vlieva do nich radosť z viery, nádeje a lásky. A preto sestra Elvíra v domoch, ktoré spravuje, nelieči medikamentmi. Uzdravuje prijatím práce a modlitby, učí chlapcov žiť v pravde. Hovorí, že nijaký človek sa necíti dobre v klamstve hriechu, hriech ponízuje, zotročuje...

Privádzajte deti k Ježišovi

Vráťme sa však k úvodu. Pred týždňom som spomínal mladého muža videla opäť pred dverami nášho Blumentálu. Okolo seba mal množstvo „igelitiek“ naplnených potravinami. To dobrosrdeční blumentálci pomáhajú ako vedľa. Mladý muž bol špinavý, neoholený, zanedbaný, oči zakalené. Veľmi mi ho bolo ľúto, lebo sa na-

plnilo to, na čo som mu hovorila: Sám to nezvládnete, hľadajte pomoc, možno v Žakovciach. Tú pomoc mu totiž neposkytla vlastná rodina. Má ju tu, neďaleko, a tak je opäť opustený, vychudnutý napriek ovociu, klobásam, syrom, mlieku, ktoré mal v igelitkách. Podobných opustených nardrogovaných či nafetovaných mladých ľudí bolo už pred Blumentálom viac. Mnohí už nežijú, zomreli kdesi sami, opustení. Je zaujímavé, že tento mladý muž nikdy nevošiel do chrámu, no pomoc hľadal medzi veriacimi, sám neveriaci.

Aj on patrí medzi tých, ktorých zotročili dôsledky deti revolúcie ‘68. Je obrazom biedy života, toho, čo priniesla. Zavrhnutie Boha, úpadok rodiny, honba za bohatstvom, túžba mať čo najviac, a možno aj túžba dať svojim deťom čo najviac na úkor lásky, pocitu domova a predovšetkým odovzdania toho najzaujímavejšieho dedičstva, dedičstva otcov - viery v Boha. Denne, keď vchádzam do nášho chrámu, vidím v duchu tohto mladého muža a myslím na neho. No myslím aj na mnohých, o ktorých viem, že mali blízko k Blumentálu a teraz blúdia kdesi po uliciach a vystierajú ruky, aby vzápätí, keď si niečo nahonobia, premenili peniaz za alkohol či drogy. Nevie, ako im pomôcť, iba ak prosbou k tým, čo majú deti či vnúčatá v ohrozenom veku, modlite sa za nich a s nimi, privádzajte ich k Ježišovi. V našom kostole totiž vidieť deti veľmi málo.

Myslím si, že o týchto veciach nemožno mlčať. Už aj preto, že je tu reč o redukovaní hodín náboženskej výchovy v školách, že počet detí navštevujúcich náboženstvo je najmä tu v Bratislave veľmi nízky, že podľa relácie Slovensko dnes v Slovenskej televízii z 23. 7. t. r. sú u nás informácie o drogách a možnosť zohnať ich cez internet oveľa dostupnejšie ako v okolitých krajinách, že sa pripravuje zavedenie sexuálnej výchovy v školách, že... Sú to otrasné skutočnosti, a ak neurobíme všetko preto, aby sme uchránili nastupujúcu generáciu, dôsledky budú nepredstaviteľné.

Pripravila X. D.

Prenasledovanie kresťanov!?

Nie, milí čitatelia, ak čakáte ďalšie svedectvo o utrpení tých, čo sa nebáli verejne prejavíť svoju vieru v ťažkých časoch totality a zároveň si s úľavou poviete: „Ešteže tie hrozné časy už máme za sebou...“, mylíte sa v jednom aj v druhom. Tento príbeh nie je z čias, ktoré sú už minulosťou, stal sa v roku 2009 na jednej z bratislavských škôl.

Dievčatko, volajme ju Janka, prihlásili rodičia na hodiny náboženstva. Pretože už bola v ročníku, keď deti majú „za sebou“ prvé sväté prijímanie, a tým aj „povinné chodenie na náboženstvo“, bola prihlásená ako jediná z triedy. A vtedy sa to začalo...

Janka, inak veselá, živá dieťa, výborná žiačka, dokonca premiantka triedy, začala prichádzať zo školy smutná, zatvárala sa vo svojej izbe a odmietala komunikovať. Keď začala odmietať chodiť do kostola, dokonca sa odmietla modliť pri spoločnom obede s rodinou, ako to je u nich zvy-

kom, bolo jasné, že sa deje niečo vážne. Veď predtým nielenže rada chodila do kostola, ale keďže veľmi pekne spieva, pôsobila aj v detskom speváckom zbere. Naveľa, naveľa si Janka otvorila svoje doráňané srdiečko a rodina sa dozvedela otrasnú skutočnosť:

Keď deti, mimochodom všetky prihlásené, ako inak, na etiku, zistili, že chodí na náboženstvo, začali jej robiť zo života peklo. Nebolo dňa, kedy sa na tabuli neobjavila karikatúra s jej menom, spolužiaci odmietali s ňou komunikovať a úplne ju vylúčili spomedzi seba. Stránili sa jej ako „prašivej ovce“. Čo je najsmutnejšie, príkoria a nespravodlivosti sa jej dostávalo aj od triednej učiteľky, ktorá, nielenže sa jej nezastala, ale svojím postojom a správaním ešte celej situácii „nahrávala“.

Rodina musela začať konať a Janku preložili do cirkevnej školy. Našťastie, tam sa od začiatku cítila dobre a na utržené príkoria a šikanovanie sa usiluje zabudnúť...

Tu by mohol byť koniec tohto skutočného príbehu, našťastie, so šťastným záverom. Ale dokedy?

Ak si niekto myslí, „nuž čo, ojedinelý prípad“, tak to je veľký omyl! Takýchto príkladov by sme mohli použiť stovky – zo škôl, zo zamestnaní, z komunikácií medzi skupinami v spoločnosti a pod.

Ale zostaňme pri tomto príbehu a položme si otázku. Čo sa to deje v našej spoločnosti, keď už dieťa – slušne vychované, nadané, s vynikajúcim prospechom sa stane terčom posmechu a ponižovania len preto, že ono a jej rodičia verejne vyznajú svoju vieru!

Čo sa to deje, že naopak, hrdinami sa stávajú už v škole malí „grázlici“, obdivovaní pre aroganciu, hrubé správanie, schopnosť presadiť sa drzosťou a silou?

Kam to až došla naša spoločnosť, že ideme prijať zákon o učiteľovi ako verejnom činiteľovi, aby bol aspoň takto chránený pred narastajúcou agresivitou už aj celkom malých školákov?!

Uvedomila si to aj dotyčná pani učiteľka, ktorá dávala pocítiť dievčatku svoju averziu len preto, že bola „iná“?

A na záver sa pýtam. Prečo sa v triede žiadne z detí svojej spolužiačky nezastalo, ale všetci ju zavrhlí. Odkiaľ pramení ich, zatiaľ možno ešte nevedomelá nenávisť voči viere a všetkému čo súvisí s kresťanstvom? Ony ešte predsa nečítajú noviny, nezaujímajú ich všetky tie umelo vyvolávané škandály a osočovania katolíckej Cirkvi! Tieto deti ale majú rodičov. Čo asi počávajú doma, keď už dokážu zaujímať takýto postoj?

Ešte stále si môžeme povedať: „Našťastie časy prenasledovania kresťanov už sú za nami“?!

Odpoveď si dajme každý sám a v svojom svedomí. Aj na to, kam speje svet aj naše malé Slovensko, ktoré je jeho súčasťou... Keď slušný, bohobojný človek je zosmiešňovaný a dokonca šikanovaný pre svoj postoj a odvahu verejne sa hlásiť k Bohu a hrubá sila, arogancia, peniaze a moc sa stávajú tou správnou normou a hodnotou hodnou nasledovania... a to (aj) na „kresťanskom Slovensku, kde sa ku katolíckej viere prihlásilo 75 % ľudí...

Nech nás Boh chráni, ak sa nespamätáme!

...na škole v meste XY v USA, Nemec-ku... študent napadol a postrielal svojich spolužiakov, profesorov...

Treba pokračovať?!

(na základe osobného svedectva krstnej matky dievčatka tento skutočný príbeh napísala H.G.)

Naša malá Teresia z Kene

V marcovom čísle nášho farského časopisu sme pod titulkom: *Oči videli, srdce plakalo a rozum volal* a s podtitulkom: *Ludia, kde ste so srdcom otvoreným pre biedu iných*, uverejnili príspevok vdp. Daniela Diana o jeho ceste do Nairobi v Keni – otrasné svedectvo o tom, v akých pomeroch tam žijú „deti z ulice“. ...“ Toto autentické svedectvo, ktoré si následne mohli ľudia vypočuť aj na besede s vdp. Dianom v blumentálskom klube, nenechalo ľudí ľahostajnými. Množili sa otázky, kam môžu poslať svoje milodary, a tak sa iniciatívy chopila blumentálska charita, ktorá zobrala do rúk „technickú stránku“.

Už v júnovom čísle nášho farského časopisu sme uverejnili meno dievčatka, ktoré v rámci „adopcie na diaľku“ prostredníctvom občianskeho združenia *Dobrota sv. Alžbety* pri Vysokej škole zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, vybrala a Charita Blumentál v mene celej blumentálskej farnosti prijala „za naše“. Uzatvorili sme potrebnú zmluvu, dali sme k dispozícii účet charity, kam mohli veriaci svoje milodary poslať... V ústrety nám vyšli aj na farskom úrade, takže tí, čo chceli odovzdať milodar v hotovosti, mohli tak urobiť vo farskej kancelárii.

Skutočnosť prekonal všetky naše očakávania. Nielenže sme ešte pred termínom „splatnosti“ mali potrebnú sumu, ale po jej uhradení, čo umožní Terezke zabezpečiť štúdium na rok, zostali nám na účte prostriedky na úhradu nákladov na **ďalšie dva roky**. Tieto finančné prostriedky budeme „uvoľňovať“ postupne, na základe zmluvy na príslušný rok...

Čas beží, skončil sa školský rok a „naša“ Teresia nám poslala list s poďakovaním a fotokópiu svojho vysvedčenia. Slubuje, že sa bude usilovať, aby našu dôveru nesklamala... Ale to si už môžete prečítať v Terezkinom liste.

Všetkým darcom, ktorí tak ochotne prispievali pre malú Terezku, chceme aj v mene našej charity vysloviť úprimné poďakovanie. Zároveň ale máme veľkú prosbu. Pre Terezku máme k dispozícii na účte sumu na ďalšie dva roky. Samozrejme, že rešpektujeme určenie zasielaných platieb na symbol 115, alebo jednoducho označenie „Terezka“ či „Keňa“, ktorý na svojich milodaroch uvádzate, veľmi nám poklesli milodary na podporu aktivít blumentálskej charity v rámci našej farnosti. Pritom potrebujeme uhradiť napr. tzv. „venové poistenie“ pre dve deti v detskom domove, ktoré uhrádzame už niekoľko rokov čo ročne predstavuje sumu 598 eur (18 tis. Sk), ďalej prispievame deťom zo sociálne slabých rodín značnou sumou na letný tábor našej

charity, na školské pomôcky, na potraviny rodinám v núdzi a pod. Veríme, že Vaša štedrosť neochabne a podporíte svojimi milodarmi aj tieto naše aktivity.

Vpred všetkým dobrodincom vyslovujeme úprimnú vďaku.

Za Charitu Blumentál H. Grigerová

A toto je poďakovanie malej Terezky, ako nám ho poslala a jeho voľný preklad:

TERESIA WATHANJI Class 1
Thanks for all you are doing for me I won't let you down I will make you proud and when I grow up I will assist people who are working very hard so that I can attain good marks and excel in everything that I do. Thank you very much for your assistance.

Ďakujem za všetko, čo pre mňa robíte. Neklamem Vás a keď vyrastiem, budem pomáhať ľuďom. Pracujem veľmi usilovne, aby som mohla dosahovať dobré výsledky a vynikať vo všetkom, čo robím. Ďakujem Vám veľmi za Vašu podporu.

Farská knižnica informuje

Ako všetci dobre vieme, pápež Benedikt XVI. dekrétom zo dňa 14. februára 2008 rozhodol o reorganizácii diecéz latinského obradu na Slovensku. V rámci tejto reorganizácie bola zriadená nová Bratislavská arcidiecéza, do ktorej je začlenená aj naša farnosť Blumentál. Katedrálным chrámom arcidiecézy je Dóm sv. Martina a jej patrónom je sv. Martin z Tours, biskup, ktorého sviatok slávime 11. novembra.

Naše vedomosti o tomto svätcovi sú často veľmi biedne: čosi z pranostiky, čosi z umenia alebo histórie. Ak však chceme vedieť niečo viac o našom patrónovi, máme vďaka vydavateľstvu Lúč konečne možnosť siahnuť po novom prírastku do našej farskej knižnice a prečítať si román **Wilhelma Hünermanna Rytier milosrdenstva – životný príbeh svätého Martina** (Lúč, vydavateľské družstvo Bratislava, 2009, 256 s.).

Vynikajúceho nemeckého autora mnohých životopisov svätcov netreba ani predstavovať. Jeho autorstvo je zárukou vysokej kvality, kvalitných zdrojov, historického podkladu, vynikajúcej psychologizácie postáv a ľahkosti čítania. Je zárukou, že postava sv. Martina sa nám stane blízkou a jeho dobrodružný život budeme dychtivo sledovať na stránkach knihy.

Napriek tomu, že Martin sa narodil v štvrtom storočí v rodine pohanského tribúna v Panónii, v dnešnom Szombathely, dostáva sa mu dobrej výchovy. A pretože medzi sluhami a otrokmi jeho otca sa nájdu aj kresťania, Martin sa dozvedá o Ukrižovanom Ježišovi. Čoskoro sa však rodina presťahovala do Pávie v severnom Taliansku. Spolu s nimi odchádza aj jeho priateľ – kresťan Festus.

V Pávii sa im dostáva vzdelanie, ale Martin hľadá Pravdu a zatúži byť kresťanom, stáva sa katechumenom a sám biskup ho učí kresťanským pravdám. Hrdému rímskemu vojakovi nebolo jednoduché pochopiť a prijať princípy kresťanskej pokory a služby, ale najväčšou prekážkou bol jeho pohanský otec, ktorý nechcel ani počuť o synovej konverzii. Jeho oficiálny krst sa (Dokončenie na s. 8)

ÚRADNÉ HODINY NA FARSKOM ÚRADE

doobeda Po – Pi: 9,00 – 11,00 h; poobede Po – Pi: 14,30 – 16,30 h;
telefón: 55 56 23 19 (fax), 55 41 02 33, 0904 555 566;
kostol: 55 57 11 78.

SVÄTÉ OMŠE

• **nedeľa a sviatky:** 6,00; 7,30; 9,00; 10,30; 12,00 (ak sviatok pripadá na sobotu, sv. omša o 12,00 h nie je); 16,30; 18,00 (mad.); 19,00 h; • **pracovný deň:** 5,45 (5 min. pred sv. omšou možnosť pristúpiť k sv. prijímaniu); 6,30; po-pia 16,30; 18,00 h (počas júla a augusta nebýva), v sobotu popoludní len o 18,00 h; • **sviatok v pracovný deň:** 5,45; 6,30; 10,30; 16,30; 18,00; 19,00 h. V deň pracovného pokoja, ktorý nie je cirkevne prikázaný sviatok (napr. sv. Cyrila a Metoda a Sedembolestnej Panny Márie): 6,00; 7,30; 10,30, popoludní o 16,30 a 18,00 h – všetko slovenské).

VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

• **vo všedné dni** ráno a večer počas sv. omši (vždy aspoň v jednej spovednici, podľa toho, ako nám to dovoľujú iné pastoračné povinnosti), a to ráno od 6,20 h približne do 8,00 h (podľa potreby aj dlhšie); večer od 16,30 h približne do 19,00 h (podľa potreby aj dlhšie); • **vo štvrtok pred prvým piatom** a v **prvý piatok** už od 15,00 h; • **v nedeľu**, kedy každého kresťana katolíka zaväzuje povinnosť zúčastniť sa na celej sv. omši, spovedáme **len v čase medzi dopoludňajšími sv. omšami**.

FATIMSKÁ SOBOTA

1. 8. po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda asi o 7,15 h, kedy sa chceme stretnúť pri modlitbe sv. ruženca.

VEČERADLO S PANNOU MÁRIOU

v sobotu 15. 8. ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h.

ADORÁCIA

v stredu ráno po sv. omši, ktorá sa začína o 6,30 h, teda o 7,15 h; vo štvrtok po sv. omši, ktorá sa začína o 16,30 h, teda od 17,15 do 18,00 h. Saleziáni (Miletičova): vo štvrtok po večernej sv. omši.

KATECHÉZA

• **rodičov, ktorí žiadajú krst svojho dieťaťa**, každú stredu o 17,00 h. Účasť obidvoch rodičov je potrebná. Očakávame aj krstných rodičov. Nahlásiť krst dieťaťa a vyplniť krstný listok možno v ktorýkoľvek deň v úradných hodinách v kancelárii farského úradu. Potrebným dokladom je rodný list dieťaťa.

• **pred prijatím sviatosti manželstva** sa začína vždy v prvý pondelok mesiaca. Snúbenci sa stretnú **dva-krát s kňazom, raz s psychológom** a potom s **lektorom prirodzeného plánovania rodičovstva**. Každé stretnutie sa začína vždy v pondelok o 17,00 h na farskom úrade. Treba sa hlásiť aspoň **tri mesiace pred plánovaným termínom sobáša**.

• **príprava birmovancov** prebieha v skupinových stretnutiach pondelky, utorky a štvrtky na fare.

KNÍŽNICA SVÄTEJ KATARÍNY - BLUMENTÁL

v utorok od 15,30 do 17,00 h a vo štvrtok od 16,00 do 18,00 h a v stredu ráno od 8,30 do 10,30 h.

PORADŇA

- **pre prirodzené plánovanie rodičovstva** (Billingsova): St 17,00 – 19,00 h; potrebné je objednať sa na tel. č. 02/45 94 39 30;
- **sociálna:** Po 9,00 – 11,00 h;
- **právna:** 1. a 3. štvrtok 9,00 – 11,00 h;
- **psychologická poradňa:** vždy v utorok o 19,00 h.

ŽENY ŽENÁM

sa stretávajú vo štvrtok od 14,00 do 16,00 h v miestnosti pre návštevy a katechézu.

ÚMYSEL APOŠTOLÁTU MODLITBY NA AUGUST

Všeobecný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby verejná mienka bola vnímavejšia na problémy bezdomovcov a emigrantov, a aby sa našli konkrétne riešenia pre ich tragickú situáciu.

Misijný úmysel požehnaný Svätým Otcom:

Aby kresťania v mnohých krajinách diskriminovaní a prenasledovaní pre Kristovo meno dosiahli uznanie svojich ľudských práv a náboženskej slobody, a tak slobodne žili a vyznávali svoju vieru.

Úmysel Konferencie biskupov Slovenska:

Aby sme si denne uvedomovali, že naším posledným cieľom je nebo, do ktorého bola vzatá Panna Mária

VÝZNAMNÉ LITURGICKÉ DNI

4. 8. Sv. Jána Márie Vianneyho

5. 8. Výročie posviacky hlavnej mariánskej baziliky v Ríme

6. 8. Premenenie Pána

9. 8. Sv. Terézie Benedikty z križa, panny a mučenice, spolopatrónky Európy

15. 8. Nanebovzatie Panny Márie

24. 8. Sv. Bartolomeja, apoštola

27. 8. Sv. Moniky

28. 8. Sv. Augustína, biskupa a učiteľa Cirkvi

29. 8. Mučenicka smrť sv. Jána Krstiteľa

OZNAMUJEME, ŽE

- **farská knižnica je v auguste zatvorená.** Pracovníci si čerpajú dovolenku. Knižnica bude záujemcom k dispozícii v obvyklých hodinách opäť v septembri;
- **sväté omše v deň slávnosti „Nanebovzatia“** budú o 6,00; 7,30; 10,30; 16,30 a 18,00 h.

POĎAKOVANIE

Ahoj, volám sa Majka.

Tento rok som bola v tábore v Liptovskej Porúbke, ktorý každý rok koná charita Blumentál. Mali sme tam hneď v prvý deň zaujímavú zoznamovaciu hru. A aj tam celkom dobre varili. Vždy doobeda bola nejaká skupinková hra alebo túra. Raz sme išli na nákupy. Spolu sme prešli tri kilometre. Bolo to super. Animátori boli tiež veľmi dobrí. Mnohí z nich boli aj minulý rok. Moja kamarátka Tereška a ja im aj kňazom ďakujeme za pekný tábor.

(Dokončenie zo s. 7)

oddialil, ale jeho srdce už patrilo Ježišovi. Veľa rozmyšľal, bol vnímavý k chudobným, stále hľadal svoju cestu. Z tých čias je známa aj príhoda delenia pláňa s chudobným žobrákom. Konečne Martin prijíma krst a s ním aj zodpovednosť za svoj život. Nechce viac bojovať a zabíjať, odchádza od vojska, cez rôzne prikoria sa stáva pustovníkom, diakonom a nakoniec kňazom. Čoskoro je jeho samota a pustovňa plná nadšencov, ktorí hľadajú Boha a chcú žiť ako on. Zakladá teda kláštor, ale dlho si ho neužije, lebo Boh ho posielal, aby sa stal biskupom mesta Tours. Verný pastier Martin hľadá každú zblúdenú ovečku, k sebe je vojensky prisny, aby mohol byť k iným štedrý a láskavý. Boh požehnáva jeho život mnohými zázrakmi. Martin je dobrým biskupom pre svojich kňazov, je šťastným služobníkom svojho Pána. Zomiera úplne vysilený uprostred svojich bratov, ale pokojný, lebo svoj život zasvätil Najvyššiemu. V tomto krátkom článku sa nedá zachytiť celá dobrodružnosť životnej cesty Martina – vojaka, pustovníka a biskupa –, ale dá sa odporučiť, aby sme siahli po tomto skvelom životopise nášho diecézneho patróna a doplnili si svoje vedomosti o ňom.

Verím, že denný pohľad na siluetu Dómu sv. Martina vyvolá v nás smäd po poznaní života svätca, ktorému je zasvätený, a že po prečítaní jeho životopisu sa budeme úplne inak dívať aj na nádherné súsošie vo vnútri chrámu a prosíť o jeho príhovor pre potreby našej diecézy, jej arcibiskupa, kňazov a všetok ľud.

Monika Šandorová